

הַגְזוּרָה מִלְמַעְלָה, וְנוֹתַנְתָּ חַיִּים לְבַעְלֶיהָ.
אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, נַחְזוֹר אֲנִי לְמַה שֶּׁהִתְחַלְנוּ בְּרֵאשׁוֹנָה, (ישעיה מב) כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא שְׁלֵהֶם מְאִין, וְנוֹטִיָּהֶם. בְּרֵא גּוֹף שְׁלֵהֶם מְאִין, וְאַחַר כֵּן נָטָה אוֹתָם כְּאֵהֶל. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שם מ) וַיִּמְתַּחֵם כְּאֵהֶל לְשַׁבֵּת. רַק הוֹנֵא אָמַר מִכָּאן, הַנוּטָה כְּדֵק שְׁמַיִם.

רַקַּע הָאָרֶץ וַצֹּאֲצְאֵיהָ (שם מב) - רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הַתְּפֹשֵׁט בָּהּ כָּל הַצְּרוּרוֹת וְהַכְּחוֹת שְׂבָה. נִתְּן נִשְׁמָה לְעַם עֲלֵיהָ - לְאַחַר שֶׁהִיא עֹשֶׂתָה הַגּוֹף, אֲנִי נִתְּמִי הַנִּשְׁמָה עֲלֵיהָ. מַה זֶה עֲלֵיהָ? עַל אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה הַגּוֹף שֶׁעֹשֶׂתָה. רַבִּי חִיָּיא אָמַר, עֲלֵיהָ - לְאוֹתָם הַשּׁוֹלְטִים עַל כַּחוֹתֶיהָ, לָהֶם נִתְּמִי הַנִּשְׁמָה.

וְרוּחַ לְהוֹלִכֵים בָּהּ, לְאוֹתָם הַמְּשַׁתְּפִים בָּהּ בְּכַחוֹתֶיהָ, שְׂאִין לָהֶם אֶלֶּא אוֹתָהּ נִפְשׁ חַיָּה, הַנִּקְרָאָה רוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת לְמִטָּה לְאָרֶץ. וְעַל כֵּן נֶאֱמַר נִתְּן נִשְׁמָה לְעַם עֲלֵיהָ, הַשּׁוֹלְטִים עֲלֵיהָ עַל כַּחוֹתֶיהָ, לָהֶם נִשְׁמָה קְדוּשָׁה הַגְּזוּרָה מִלְמַעְלָה. אֲבָל לְהוֹלִכֵים בָּהּ, הַמְּשַׁתְּפִים עִמָּה בְּכַחוֹתֶיהָ, אֵין לָהֶם אֶלֶּא רוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת לְמִטָּה לְאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכַתוּב וְרוּחַ לְהוֹלִכֵים בָּהּ.

פְּרָשָׁה ה'. (בראשית ב, ח) וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם. רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חִיָּיא אָמְרוּ שְׁנֵיהֶם, כְּתוּב (שיר ו) אֵל גִּנַּת אֲגוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת בְּאֵבִי הַנְּחַל, רָאָה כַּמָּה יֵשׁ לוֹ לְאֲדָם לְהִרְהוֹר וּלְדַקְדַּק בְּלָבוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּלְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו וּלְדַקְדַּק בְּכָל עֲנִינָיו, וּיְהִרְהוֹר בְּלָבוֹ שְׁלֵא כְּרָאוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְנִתְּן בּוֹ נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה וּמַעְלָה עַל שְׂאֵר בְּרִיּוֹתָיו, אֶלֶּא לְהִרְהוֹר בְּעִבּוּדָתוֹ, וּלְהִדְבֵּק בּוֹ, וְלֹא יִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהֶבֶל.

הַגְּזוּרָה מִלְמַעְלָה, וְנוֹתַנְתָּ חַיִּים לְבַעְלֶיהָ. אָמַר רַבִּי תַנְחוּם, נַחְזוֹר אֲנִי לְמַאי דְשָׂרִינָן בְּקַדְמִיתָא. (ישעיה מב ה) כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשְּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם. בְּרֵא גּוֹף שְׁלֵהֶם מְאִין, וְאַחַר כֵּן נָטָה אוֹתָם כְּאֵהֶל. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שם מ כב) וַיִּמְתַּחֵם כְּאֵהֶל לְשַׁבֵּת. רַב הוֹנֵא אָמַר מִהֲכָא, (שם) הַנוּטָה כְּדֵוּק שְׁמַיִם.

רוֹקַע הָאָרֶץ וַצֹּאֲצְאֵיהָ, ר' יִצְחָק אָמַר, הַתְּפֹשֵׁט בָּהּ כָּל הַצְּרוּרוֹת וְהַכְּחוֹת שְׂבָה. שְׂנַאֲמַר, נִתְּן נִשְׁמָה לְעַם עֲלֵיהָ, לְאַחַר שֶׁהִיא עֹשֶׂתָה הַגּוֹף, אֲנִי נִתְּמִי הַנִּשְׁמָה עֲלֵיהָ. מַאי עֲלֵיהָ, עַל אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה הַגּוֹף שֶׁעֹשֶׂתָה. ר' חִיָּיא אָמַר, עֲלֵיהָ לְאוֹתָם הַשּׁוֹלְטִים עַל כַּחוֹתֶיהָ, לָהֶם נִתְּמִי הַנִּשְׁמָה.

וְרוּחַ לְהוֹלִכֵים בָּהּ, לְאוֹתָם הַמְּשַׁתְּפִים בָּהּ בְּכַחוֹתֶיהָ, שְׂאִין לָהֶם אֶלֶּא אוֹתָהּ נִפְשׁ חַיָּה, הַנִּקְרָאָה (קהלת ג כא) רוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת לְמִטָּה לְאָרֶץ. וְעַל כֵּן נֶאֱמַר נִתְּן נִשְׁמָה לְעַם עֲלֵיהָ, הַשּׁוֹלְטִים עֲלֵיהָ עַל כַּחוֹתֶיהָ, לָהֶם נִשְׁמָה קְדוּשָׁה הַגְּזוּרָה מִלְמַעְלָה. אֲבָל לְהוֹלִכֵים בָּהּ הַמְּשַׁתְּפִים עִמָּה בְּכַחוֹתֶיהָ, אֵין לָהֶם אֶלֶּא רוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת לְמִטָּה לְאָרֶץ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וְרוּחַ לְהוֹלִכֵים בָּהּ. פְּרָשָׁתָא ה' וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם.

ר' יוֹסִי וְר' חִיָּיא אָמְרִי תְרוּוִיָּהוּ, כְּתִיב (שה"ש ו יא) אֵל גִּנַּת אֲגוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת בְּאֵבִי הַנְּחַל, רָאָה, כַּמָּה יֵשׁ לוֹ לְאֲדָם לְהִרְהוֹר וּלְדַקְדַּק בְּלָבוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּלְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו, וּלְדַקְדַּק בְּכָל עֲנִינָיו, וּיְהִרְהוֹר בְּלָבוֹ, שְׁלֵא כְּרָאוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא, וְנִתְּן בּוֹ נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה, וּמַעְלָה עַל שְׂאֵר בְּרִיּוֹתָיו, אֶלֶּא לְהִרְהוֹר בְּעִבּוּדָתוֹ, וּלְהִדְבֵּק בּוֹ, וְלֹא יִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהֶבֶל.

וְרוּחַ לְהוֹלִכֵים בָּהּ, לְאוֹתָם הַמְּשַׁתְּפִים בָּהּ בְּכַחוֹתֶיהָ, שְׂאִין לָהֶם אֶלֶּא אוֹתָהּ נִפְשׁ חַיָּה, הַנִּקְרָאָה (קהלת ג כא) רוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת לְמִטָּה לְאָרֶץ. וְעַל כֵּן נֶאֱמַר נִתְּן נִשְׁמָה לְעַם עֲלֵיהָ, הַשּׁוֹלְטִים עֲלֵיהָ עַל כַּחוֹתֶיהָ, לָהֶם נִשְׁמָה קְדוּשָׁה הַגְּזוּרָה מִלְמַעְלָה. אֲבָל לְהוֹלִכֵים בָּהּ הַמְּשַׁתְּפִים עִמָּה בְּכַחוֹתֶיהָ, אֵין לָהֶם אֶלֶּא רוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת לְמִטָּה לְאָרֶץ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וְרוּחַ לְהוֹלִכֵים בָּהּ. פְּרָשָׁתָא ה' וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם. ר' יוֹסִי וְר' חִיָּיא אָמְרִי תְרוּוִיָּהוּ, כְּתִיב (שה"ש ו יא) אֵל גִּנַּת אֲגוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת בְּאֵבִי הַנְּחַל, רָאָה, כַּמָּה יֵשׁ לוֹ לְאֲדָם לְהִרְהוֹר וּלְדַקְדַּק בְּלָבוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּלְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו, וּלְדַקְדַּק בְּכָל עֲנִינָיו, וּיְהִרְהוֹר בְּלָבוֹ, שְׁלֵא כְּרָאוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא, וְנִתְּן בּוֹ נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה, וּמַעְלָה עַל שְׂאֵר בְּרִיּוֹתָיו, אֶלֶּא לְהִרְהוֹר בְּעִבּוּדָתוֹ, וּלְהִדְבֵּק בּוֹ, וְלֹא יִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהֶבֶל.

שֶׁאָמַר רַבִּי יוֹסֵי אָמַר רַבִּי חִיָּיא, כַּד בְּרַא כְּשֶׁבְרַא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָאָדָם, הָעֵלָה אוֹתוֹ לְפָנָיו בְּדַמּוֹתוֹ, וְהוּא יֹשֵׁב וְהִתְרַה בּוֹ, וְאָמַר לוֹ: אֲנִי עוֹשֶׂה אוֹתָךְ בְּשִׁבְלִי, שְׂתַהֲיֶה אִתָּה שְׁלִיט וּמְלֶךְ עַל הַכֹּל בְּשִׁבְלִי, אֲנִי לְמַעְלָה וְאַתָּה לְמַטָּה.

וְעוֹד, אֲנִי נוֹתֵן בְּךָ נִשְׁמָה לְדַעַת הַשְּׁפָל וְחֻכְמָה, מִה שְׂאִין פֶּן לְשֹׂאֵר הַבְּרִיּוֹת. תַּהֲיֶה זֶהִיר לְהִסְתַּפֵּל בְּכַבּוּדִי, תַּהֲיֶה זֶהִיר לְעִשׂוֹת מִצְוֹתַי, וְחוּץ מִמֶּנִּי לֹא יִהְיֶה שְׁלִיט וְנִכְבֵּד כְּמוֹתָךְ.

וּמִנֵּינן לָנוּ שֶׁזֶהִיר אוֹתוֹ, וְהִזְהִיר אוֹתוֹ עַל כֵּף? זֶהוּ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב כח) וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן יִרְאֵת ה' הִיא חֻכְמָה וְסוּר מֵרַע בִּינָה. כְּלוּמַר, כְּשֶׁתַּחּוּל יִרְאֵתִי עֲלֶיךָ, אִז תִּשְׁיֵג חֻכְמָה, שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִן הַכֹּל. כְּשֶׁרָאָה אָדָם שֶׁהוּא שְׁלִיט וְנִכְבֵּד עַל הַכֹּל, שָׂכַח אֵת מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ, וְלֹא עָשָׂה מִה שֶׁנִּצְטַוָּה.

אָמַר רַבִּי תַנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָאִי, לֹא עָשָׂאוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָאָדָם, אֲלֵא לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכַבּוּד קוֹנוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָה מג) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוּדִי בִּרְאֵתִי. מִהוּ לִכְבוּדִי? לְהַשְׁתַּדֵּל וְלְדַעַת אֵת כְּבוֹדִי, וְלַחֲשֹׁב מִמַּעֲשָׂיו שִׁינָתֵן לוֹ חֵלֶק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַב יְהוּדָה, בְּכֹל יוֹם וְיוֹם בֵּת קוּל יוֹצֵאת מִלְּמַעְלָה, וְאֵימַתִּי? בְּזִמְן שֶׁהַחֲמָה זוֹרַחַת, וְאוֹמְרַת: אוּי לָהֶם לְבְרִיּוֹת, שְׂאִינָם רוֹאִים אֵת כְּבוֹדִי, וְאֵינָם מִסְתַּפְּלִים לְדַעַת וְלַחֲקוֹר אֵת כְּבוֹדִי.

שֶׁשְׁנִינּוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּשֶׁהִשְׁמַשׁ מִטָּה אֵת כְּנָפָיו לְלַכֵּת בְּגִבּוּרֵת הַגְּלִגְלִים שֶׁלוֹ, מִכִּים בְּטַלְפִּים שֶׁלָּהֶם בְּעֵלִים שֶׁל הַאֵילָנוֹת שֶׁל גֵּן עֵדֶן.

דְּאָמַר רַבִּי יוֹסֵי אָמַר רַבִּי חִיָּיא, כַּד בְּרַא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ, אֲסֻקִּיָּה קַמִּיָּה בְּדִיּוּקְנִיָּה, וְהוּא יְתִיב וְאַתְרֵי בֵּיה, וְאָמַר לִיָּה אֲנָא עֲבִיד לָךְ, בְּגִינִי לְמַהֲוִי אִתָּה שׁוּלְטָנָא וּמְלָכָא עַל כּוּלָּא, בְּגִינִי. אֲנָא לְעִילָא, וְאַנְתָּ לְתַתָּא.

וְעוֹד, אֲנָא יְהִיב בְּךָ נִשְׁמַתָּא, לְמַנְדַּע סוּכְלַתְנוּ וְחֻכְמַתָּא, מִה דְלִית פֶּן לְשֹׂאֵר בְּרִיּוּן. הָוִי זְהִיר לְאַסְתַּפְּלָא בִּיקְרִי, הָוִי זְהִיר לְמַעַבְדַּ פִּיקוּדִי. וְבַר מִנִּי לֹא יִהְיֶה שׁוּלְטָנָא וְיִקְרָא כְּמוֹתָךְ.

וּמִנָּא לָן דְּאַתְרֵיהּ בֵּיה, וְאַזְהִיר לִיָּה עַל דָּא. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (אִיּוֹב כח כח) וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן יִרְאֵת ה' הִיא חֻכְמָה וְסוּר מֵרַע בִּינָה. כְּלוּמַר כְּשֶׁתַּחּוּל יִרְאֵתִי עֲלֶיךָ אִז תִּשְׁיֵג חֻכְמָה, שֶׁהִיא לְמַעְלָה עַל הַכֹּל. כַּד חָמָא אָדָם, דְּהוּא שְׁלְטָנָא וְיִקְרָא עַל כּוּלָּא, אֵינְשֵׁי פִּיקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה, וְלֹא עֲבַד מִה דְאַתְפַּקֵּד.

אָמַר רַבִּי תַנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָאִי, לֹא עָשָׂאוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, אֲלֵא לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכַבּוּד קוֹנוֹ. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (יִשְׁעִיָה מג ז) כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוּדִי בִּרְאֵתִי. מֵאִי לִכְבוּדִי. לְהַשְׁתַּדֵּל וְלְדַעַת אֵת כְּבוֹדִי, וְלַחֲשׁוֹב מִמַּעֲשָׂיו שִׁינָתֵן לוֹ חֵלֶק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַב יְהוּדָה, בְּכֹל יוֹם וְיוֹם בֵּת קוּל יוֹצֵאת מִלְּמַעְלָה, וְאֵימַתִּי. בְּזִמְן שֶׁהַחֲמָה (ד' ט' כג) זוֹרַחַת, וְאוֹמְרַת אוּי לָהֶם לְבְרִיּוֹת שְׂאִינָם רוֹאִים אֵת כְּבוֹדִי, וְאֵינָם מִסְתַּפְּלִין לְדַעַת וְלַחֲקוֹר אֵת כְּבוֹדִי.

דְּתַנִּינן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה דְר' שְׁמַעוֹן, כַּד נָטָא שְׁמַשָּׁא גְדַפּוּי, לְמַהֲרָךְ בְּתַקִּיפוּתָא דְגַלְגָּלוֹן מְבַטְשֵׁי בְטַלְפִּיהוֹן, בְּטַרְפֵי אֵילָנָא דְגַנְתָּא דְעֵדֶן. וְכֹל מְלֹאכֵין

וְכָל הַמְּלֹאכִים הַעֲלִיּוֹנִים וְחֵיתוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְכֹסֵא כְבוֹד הַמְּלָךְ, וְהַבְּשָׂמִים שֶׁל גֵּן עֵדֶן, וְהָאֵילָנוֹת, הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ וְצַבָּאוֹתָם, מִזְדַּעְזָעִים וּמִשְׂבָּחִים לְאֲדוֹן הַכֹּל. וּמִזְדַּקְפִּים וְרוֹאִים אוֹתֵיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַמְּפָרֵשׁ, שֶׁחֲקוּקוֹת בְּשֵׁמֶשׁ בְּמִסְעוֹתָיו, וְנוֹתְנִים תְּשׁוּבָחוֹת לְרַבּוֹן הָעוֹלָמִים. וְיִוצֵא הַקּוֹל הַהוּא, וְאוֹמְרִים לְבָרִיּוֹת שְׂאִין מִשְׁגִּיחִים בְּכַבּוֹד הַמְּלָךְ הַעֲלִיּוֹן כְּמוֹ שְׂאֵר כָּל הַבָּרִיּוֹת שֶׁהֵם מִשְׁגִּיחִים וְנוֹתְנִים תְּשׁוּבָחוֹת לְשֵׁמוֹ.

וּמְשׁוּם כֶּף, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָסוּר לוֹ לְאָדָם לֹמַד אֶת תְּשׁוּבָחוֹת תְּפִלָּתוֹ אֶלָּא עִם דְּמִדּוּמֵי חַמָּה, שֶׁכְּתוּב יִירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ.

וְכֵן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַתְּפִלָּה וְהַתְּשׁוּבָחַת שֶׁל הַלַּיְלָה, מִשְׁשֻׁקְעָה הַחַמָּה טָרָם נִרְאָתָה הַלְּבָנָה, שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים עב) יִירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ, זוֹהִי תְּפִלַּת הַבֶּקֶר. וְלִפְנֵי יְרַח וְגו', זוֹהִי תְּפִלַּת הַלַּיְלָה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִכָּאן, (מִלֵּאכֵי א) כִּי מִמְזַרְחַ שְׁמֶשׁ וְעַד מְבֹאוֹ גְדוֹל שְׁמֵי. וּבִאֲיִזָּה מְקוֹם? בְּגוֹיִם, בְּאוֹתָם שֶׁכְּתוּב בָּהֶם כִּי מִי גוֹי גְדוֹל.

כִּהָ הַטַּעַם? שֶׁשְּׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת לְמַעַלָּה לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְאוֹמְרִים שִׁירָה וְרִנָּה לְפָנָיו בְּכָל לַיְלָה וּלְלֵילָה, וְעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל כְּנִגְדָם לְמִטָּה לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְלֹמַר שִׁיר וְשַׁבַּח לְפָנָיו בְּכָל יוֹם יוֹם.

וְכִמְדַּנּוּ שֶׁלֵּשׁ מִשְׁמְרוֹת הוּא הַלַּיְלָה, וּבְשֶׁלֵּשׁ הַמִּשְׁמְרוֹת הִלְלוּ מִתְחַלְקוֹת שֶׁלֵּשׁ פְּתוֹת שֶׁל מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת לְשַׁבַּח לְיוֹצְרָם בְּכָל מִשְׁמְרָה וּמִשְׁמְרָה, וּכְנִגְדָם יֵשׁ

עֵלְאִין, וְחֵיתוֹת קְדִישָׁא, וְכוּרְסֵי יְקָרָא דְּמִלְפָּא, וּבוֹסְמֵיָא דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, וְאֵילָנֵי, שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְחֵילֵיהוֹן, מִזְדַּעְזָעֵן וּמִשְׂבָּחֵן לְמֵאֲרִי כּוּלָּא.

וְזִקְפֵן וְחַמָּאן אַתּוֹתֵיהּ דְּשְׁמָא קְדִישָׁא דְּאַתְפָּרֵשׁ, דְּגַלְיָה בְּשֵׁמֶשׁא בְּמִטְלָנוּי, וְיַהֲבִין תּוֹשְׁבָחֵן לְמֵאֲרִי עֲלָמִין. וְנִפְיָה הוּא קָלָא, וְאַמְרִין לְהוּ לְבָרִיּוֹתָא, דְּלֵא מִשְׁגָּחֵן בִּיקָר מְלָפָא עֵילְאָה, כְּשֶׁאֵר כָּל בְּרִיין דְּאִינוֹן מִשְׁגִּיחִין וְיַהֲבִין תּוֹשְׁבָחָתָא לְשְׁמֵיהּ.

וְכַגֵּין כֶּף אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָסוּר לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְמִימַר תּוֹשְׁבָחֵן דְּצִלוֹתֵיהּ, אֶלָּא עִם דְּמִדּוּמֵי חַמָּה, דְּכְתִיב (תְּהִלִּים עב ה) יִירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ.

וְכֵן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, צִלוֹתָא וְתוֹשְׁבָחָתָא דְּלַיְלָיָא, מִשְׁשֻׁקְעָה הַחַמָּה, עַד לָא אַתְחִיזֵי סִיְהָרָא. דְּכְתִיב יִירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ, דָּא הִיא צִלוֹתָא דְּצַפְרָא. וְלִפְנֵי יְרַח וְגו', דָּא הִיא צִלוֹתָא דְּלַיְלָיָא.

ר' יְהוּדָה אָמַר מִהֶכָּא, (מִלֵּאכֵי א יא) כִּי מִמְזַרְחַ שְׁמֶשׁ וְעַד מְבֹאוֹ גְדוֹל שְׁמֵי. וּבִאֲיִזָּה מְקוֹם. בְּגוֹיִם. בְּאִינוֹן דְּכְתִיב בָּהוּ, (דְּבָרִים ד טו) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל.

מֵאִי טַעְמָא. דְּתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת לְמַעַלָּה, לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְאוֹמְרִים שִׁירָה וְרִנָּה לְפָנָיו, בְּכָל לַיְלָה וּלְלֵילָה. וְעֲשֵׂה כְּנִגְדָם יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה, לְקַלְסוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ, וְלֹמַר שִׁיר וְשַׁבַּח לְפָנָיו בְּכָל יוֹם יוֹם.

וְהָאֵנָּא, שֶׁלֵּשׁ מִשְׁמְרוֹת הֵיוּ הַלַּיְלָה, וּבְאֵלוּ הַשְּׁלֵשׁ מִשְׁמְרוֹת, מִתְחַלְקוֹת שֶׁלֵּשׁ פְּתוֹת שֶׁל מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת, לְשַׁבַּח לְיוֹצְרָם, בְּכָל מִשְׁמְרָה וּמִשְׁמְרָה. וּכְנִגְדָם יֵשׁ שֶׁלֵּשׁ תְּפִלּוֹת